

Xếp hạng đại học không phải là mục đích mà là một thước đo đánh giá chất lượng hoạt động của Học viện Đại học Hà Nội. Đây là một thước đo đánh giá, nhìn nhận, so sánh chất lượng hoạt động của mình một cách khách quan, qua đó có các giải pháp cải thiện liên tục và phát triển bền vững.

Đó là khẳng định của PGS.TS Nguyễn Hoàng Hải - Phó Giám đốc Học viện Đại học Hà Nội với PV Dân trí

sau khi Đại học QGHN là một trong 02 cơ sở giáo dục đại học được Thời báo Giáo dục đại học (Times Higher Education, THE) xếp vào nhóm 1000 đại học hàng đầu thế giới.

Nhân đề phóng to

Một phần khuôn viên của Trường Đại học Khoa học Tự nhiên - Đại học Quốc gia Hà Nội

Không phải trường đại học nào cũng có thể xếp hạng

Phóng viên: Chúc mừng Đại học Quốc gia Hà Nội đã vào top 1000. Bạn xếp hạng đại học thế giới của Times Higher Education. Ông đánh giá thế nào về các bằng xếp hạng và khả năng tham gia các bằng xếp hạng của các trường đại học tại Việt Nam hiện nay?

PGS.TS Nguyễn Hoàng Hải: Hiện nay, trên thế giới có nhiều bộ xếp hạng đại học, mỗi bộ xếp hạng có tiêu chí xếp hạng khác nhau, trong đó các bộ xếp hạng được biết đến nhiều nhất là:

THE University Rankings (thuộc Times Higher Education, Vương quốc Anh), QS University Rankings (thuộc Quacquarelli Symonds, Vương quốc Anh), Academic Ranking of World Universities (ARWU, ShanghaiRanking Consultancy, Trung Quốc), Webometrics (Cybermetrics Lab, Tây Ban Nha), US News (Mỹ), University Ranking by Academic Performance (URAP, Thổ Nhĩ Kỳ), U-Multirank (Châu Âu), uniRank... Các bộ xếp hạng này có thể được chia làm 2 nhóm phụ thuộc vào cách lấy dữ liệu để xếp hạng.

Nhóm thứ nhất là nhóm xếp hạng được thông qua việc thu thập các dữ liệu có sẵn trên Internet và các cơ sở dữ liệu học thuật như Nature & Science, Web of Science, Scopus... Các bộ xếp hạng ARWU, US News, Webometrics, uniRank... dựa trên dữ liệu về công bố quốc tế học thuật online của trường đại học (trên website của trường đại học, trong các cơ sở dữ liệu trực tuyến như ISI, Scopus, Google Scholars...) để đánh giá các trường đại học.

Với các quốc gia phát triển, hội nhập quốc tế rộng rãi, có hệ thống công nghệ thông tin phát triển đào tạo, nghiên cứu, đóng góp cho doanh nghiệp, công nghệ và xã hội của các đại học được phản ánh trên Internet đầy đủ thì các trường đại học có lợi thế trong các bộ xếp hạng này.

Nhóm thứ hai là các bộ xếp hạng sử dụng nhiều nguồn dữ liệu khác nhau không chỉ bao gồm các dữ liệu trên mạng mà còn dựa vào các dữ liệu do các trường đại học cung cấp và các nguồn dữ liệu do các tổ chức xếp hạng trực tiếp khảo sát, thu thập được.

Các Bộ xếp hạng như THE, QS, U-Multirank,... đánh giá các đại học theo cách như vậy. Các bộ xếp hạng thuộc nhóm thứ hai chỉ xếp hạng khi trường đại học đăng ký xếp hạng và gửi dữ liệu. Không phải trường đại học nào đăng ký cũng được xếp hạng mà chỉ các trường đại học có các tiêu chí xếp hạng đạt tiêu chuẩn mới được xếp hạng.

Thông qua hệ thống khảo sát, các bộ xếp hạng đánh giá uy tín của trường đại học theo sự tham gia nhận rộng rãi của công nghệ (doanh nghiệp, nhà khoa học, các trường đại học đối tác,...).

Vì các trường đại học Việt Nam, trong bối cảnh tính quốc tế hoá cao thì việc tham gia các bảng xếp hạng không chỉ giúp nâng cao vị thế của trường mà còn giúp thu hút nguồn nhân lực ưu việt, QS phù hợp hơn, phản ánh đúng hơn trình độ và chất lượng của một trường đại học.

Nhân đề phỏng vấn

PGS.TS Nguyễn Hoàng Hải, Phó Giám đốc ĐHQGHN

Mô hình đánh giá truy cập, khép kín và bền vững ngành sản xuất công nghiệp

Phóng viên: *Vị y ĐHQGHN đã làm gì để đáp ứng các tiêu chí có tính thách thức rất cao của THE và đặt được thành tích xuất sắc này?*

PGS.TS Nguyễn Hoàng Hải: Gần đây, ĐHQGHN đã có mặt top 1000 trong Bảng xếp hạng QS (2019 và 2020), duy trì vị trí 124 trong bảng xếp hạng các đại học châu Á của QS (QS Asia University), tiếp tục vị trí số 1 ở Việt Nam và vị trí 1090 trong bảng xếp hạng Webometrics thế giới.

Việc được xếp vào nhóm 801-1000 trường đại học hàng đầu trong bảng xếp hạng THE là một đánh giá đúng năng lực không ngừng nâng cao thực lực và trò ĐHQGHN. Điều này khẳng định ĐHQGHN là một cơ sở nghiên cứu, đào tạo và chuyển giao tri thức hàng đầu của Việt Nam.

So với Bộ ng xếp hạng QS thì Bộ ng xếp hạng THE có mức số tiêu chí cao hơn đối với các trường đại học Việt Nam và ĐHQGHN. Đó là tiêu chí về thu nhập thông qua hoạt động đào tạo, nghiên cứu và chuyển giao tri thức; tiêu chí quốc tế hóa trong nghiên cứu và đào tạo.

THE đưa ra bộ tiêu chí để hàng đầu đánh giá và xếp hạng các trường đại học có định hướng nghiên cứu, hoạt động với mô hình tinh gọn, gọn nhẹ tập trung vào doanh nghiệp, công nghệ và xã hội. Mô hình đại học truyền thống, khép kín và đơn ngành thực sự rất khó có thể lọt vào bộ ng xếp hạng này.

ĐHQGHN có số mạnh đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, trình độ cao, bồi dưỡng nhân tài; nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ và chuyển giao tri thức đa ngành, đa lĩnh vực; góp phần xây dựng, phát triển và bảo vệ đất nước; làm nòng cốt và đầu tàu trong hệ thống giáo dục đại học Việt Nam.

Xếp hạng đại học không phải là mục đích mà là một chất số đánh giá chất lượng hoạt động của ĐHQGHN. ĐHQGHN đã đạt số mạnh, tầm nhìn và mức tiêu chuẩn thành đại học nghiên cứu đa ngành, đa lĩnh vực hàng đầu ở Việt Nam và số đứng trong danh sách hàng đầu đại học hàng đầu thế giới.

Các chất số phát triển để nghiên cứu, xây dựng với số tham khảo các tiêu chí xếp hạng để làm sao vượt mức bảo số phát triển bền vững, hài hòa các chất học, thực hiện tốt số mạnh nhất ra, vượt trội để có thể khi tham gia các bộ ng xếp hạng đại học.

ĐHQGHN là chất số giáo dục đại học đầu tiên xây dựng Bộ tiêu chí Đại học nghiên cứu để áp dụng tại các đơn vị thành viên từ năm 2013. Số phải, trọng tâm đòi hỏi của thực tiễn phát triển và bồi dưỡng cách mạng công nghiệp 4.0, ĐHQGHN chú trọng ban hành Bộ tiêu chí Đại học nghiên cứu và định hướng sáng tạo để thay thế Bộ tiêu chí đại học nghiên cứu.

Có thể thấy, nội lực chất lượng, chất lượng học tập quản trị của ĐHQGHN để có thể liên tục, không ngừng và vượt mức đáp ứng các yêu cầu của thực tiễn.

Điểm này cũng đem đến những lợi ích lớn trong các khảo sát của THE về uy tín đào tạo, uy tín nghiên cứu khoa học của trường đại học.

Những đề phóng to như

Xếp hạng làm thế nào ảnh hưởng đến lợi ích của mình

Phóng viên: *Được biết, để có dữ liệu xếp hạng, THE căn cứ vào dữ liệu khoa học SCOPUS, các nguồn khảo sát độc lập do các tổ chức tiến hành, và dữ liệu do các trường đại học cung cấp. Ông cho biết, ĐHQGHN đã cung cấp dữ liệu gì, có đảm bảo độ tin cậy cho khách quan?*

PGS.TS Nguyễn Hoàng Hải: Bằng xếp hạng THE yêu cầu tất cả các cơ sở giáo dục đại học cung cấp môi trường dữ liệu như nhau, bao gồm tất cả các cán bộ, sinh viên và nghiên cứu viên, tất cả sinh viên (bao gồm sinh viên, sinh viên cao học và sinh viên nghiên cứu sinh), các kết quả nghiên cứu, chuyên gia tri thức...

Những dữ liệu này đã được công bố công khai, đăng tải trên website và các nền tảng truyền thông của ĐHQGHN và các đơn vị thành viên, do đó được công khai, xã hội tiếp cận và đăng tải cũng như theo dõi giám sát.

Các chi số này cũng được THE công bố trên trang profile của ĐHQGHN đặt tại hệ thống website của THE. Như vậy, có thể nói dữ liệu rất đáng minh và đáng tin cậy. Bên cạnh đó, để đảm bảo tính khách quan trong xếp hạng dữ liệu, THE cũng mời công ty kiểm toán quốc tế PricewaterhouseCoopers giám sát độc lập và toàn diện quá trình xếp hạng dữ liệu.

Như trên đã nói, ĐHQGHN quan niệm việc xếp hạng là một công cụ để đánh giá, nhìn nhận, để so sánh chất lượng hoạt động của mình với một thị trường cạnh tranh, qua đó có các giải pháp cải thiện liên tục và phát triển bền vững.

Như vậy, để đánh giá được đúng thực tế của mình, không gì quan trọng bằng việc cung cấp dữ liệu đúng, đầy đủ, và khách quan. Điều này đã là triết lý phát triển của ĐHQGHN.

Ấy vậy mà hiện tại của HVIT Nam là tài kinh phí chuyên ngành công nghệ

Phóng viên: Trong khu vực Đông Nam Á, Thái Lan có 16 trường lọt vào top 1000, Malaysia có 13 trường, Indonesia có 6 trường, Singapore có 2 trường... So với các ĐH trên, theo ông điểm mạnh và yếu nhất của các trường ĐH Việt Nam là gì?

PGS.TS Nguyễn Hoàng Hải: Trong khu vực, Singapore có hai điểm mạnh có thể nói là cao hơn hẳn các điểm mạnh còn lại đó là Điểm mạnh Quốc gia Singapore (thứ 25) và Điểm mạnh Công nghệ Nanyang (thứ 48).

Các quốc gia khác có nhiều điểm mạnh lọt vào bảng xếp hạng THE chủ yếu là xếp hạng trung bình. So với các điểm mạnh này, ĐHQGHN có lĩnh vực hợp tác quốc tế và mở rộng ngành với các trường hàng đầu trong khu vực (ĐHQGHN đứng đầu 47,4 điểm, ĐH Mahidol đứng đầu 46,1 điểm, ĐH Chulalongkorn đứng đầu 37,8 điểm), chủ yếu trích dẫn các bài báo khoa học gần với các điểm mạnh trong khu vực (ĐHQGHN đứng đầu 38,8 điểm, ĐH Mahidol đứng đầu 45,2 điểm; ĐH Malaya đứng đầu 56,6 điểm, ĐH Chulalongkorn đứng đầu 22,2 điểm).

Điều mà yếu nhất của ĐHQGHN và của các điểm mạnh khác ở Việt Nam là vốn đầu tư kinh phí dành cho chuyên ngành khoa học công nghệ cho doanh nghiệp.

Tiêu chí nghiên cứu của ĐHQGHN, Trường ĐH Bách khoa Hà Nội, và ĐHQG TpHCM lần lượt là 9.1 điểm, 8.4 điểm, và 8.7 điểm. Trong khi đó các trường trong khu vực như ĐH Mahidol, Chulalongkorn, Malaya có lần lượt điểm nghiên cứu là 21, 21.7, và 30.5.

Có lẽ đây là điểm yếu lớn nhất mà hệ thống giáo dục đại học Việt Nam cần sớm khắc phục.

Tiếp tục duy trì và nâng cao thế hệ

Phóng viên: ĐHQGHN không lấy việc xếp hạng làm mục đích chính cho các hoạt động của mình, vậy chiến lược phát triển của ĐHQGHN trong thời gian tới là gì?

PGS.TS Nguyễn Hoàng Hải: Đúng. ĐHQGHN không lấy việc xếp hạng làm mục đích chính cho các hoạt động của mình. Xếp hạng là công cụ để so sánh, đánh giá chất lượng và tìm kiếm điểm mạnh, điểm yếu của trường đại học để từ đó tìm ra những điểm cần cải thiện.

Tuy nhiên, để đạt được duy trì và nâng cao thế hệ sẽ giúp trường đại học có những đóng góp phát triển tốt, đóng góp thu nhập lớn trong chuỗi thông tin, không chỉ về mặt và uy tín của ĐHQGHN.

Không phải đợi đến khi xếp hạng mới nhận ra các điểm yếu trong hoạt động mà ĐHQGHN đã có kế hoạch từ lâu. Tuy nhiên vì nhiều lý do khách quan, khách quan mà việc thực hiện của trường sẽ được nhìn nhận mong muốn.

Trong tương lai ĐHQGHN vẫn tiếp tục phát huy các nghiên cứu khoa học cơ bản nhưng chú trọng yếu tố chất lượng công trình nghiên cứu hơn yếu tố số lượng; khuyến khích các nhà khoa học thu nhập xứng đáng, nhân văn tham gia công bố quốc tế; phát huy sức mạnh của nghiên cứu liên lĩnh vực; mở rộng hợp tác quốc tế.

Bên cạnh đó ĐHQGHN tiếp tục mở các chương trình đào tạo ngắn hạn về các nghiên cứu đáp ứng yêu cầu của xã hội; kết hợp chặt chẽ giữa nghiên cứu, đào tạo với các doanh nghiệp theo hướng đưa các kiến thức liên quan đến công nghệ thông tin, số hóa và khởi nghiệp, sáng tạo vào chương trình đào tạo.

Với sự cố gắng của giảng viên, sinh viên ĐHQGHN sẽ tiếp tục vươn lên để có thể học tập và nghiên cứu đạt được những thành tựu cao hơn nữa.

Trân trọng cảm ơn ông!

Hồng Hồng